

Mechanizm obliczania i poboru zaliczek na PIT w przypadku kilku wypłat w miesiącu – wyjaśnienie na przykładach

JAK PRZEBIEGA OBLICZANIE I POBÓR ZALICZEK NA PIT W PRZYPADKU KILKU WYPŁAT W MIESIĄCU?

Przedstawiamy **mechanizm obliczania i poboru zaliczek na podatek dochodowy** od osób fizycznych na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 stycznia 2022 r. w sprawie przedłużenia terminów poboru i przekazania przez niektórych płatników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych (Dz. U. poz. 28) – **dotyczy przychodów do 12 800,00 zł w miesiącu**.

KROK 1

Obliczenie zaliczek na podatek dochodowy według obowiązujących od 2022 r. **nowych zasad** oraz **starych** sprzed 2022 r.

KROK 2

Porównanie, która zaliczka jest mniejsza - według starych zasad, czy nowych zasad.

KROK 4

Nadwyżka pomiędzy nowymi zasadami a starymi zasadami pobrana będzie później:

- 1) albo w **miesiącu**, w którym powstanie **ujemna różnica** pomiędzy zaliczkami na starych i nowych zasadach - do wysokości różnicy w danym miesiącu.
- 2) jeśli taka sytuacja nie wystąpi, podatnik sam rozliczy ewentualną nadwyżkę w **zeznaniu rocznym**.

KROK 3

Jeśli **zaliczki** według starych zasad są **większe** nie stosuje się rozporządzenia. Jeżeli zaliczki według starych zasad są **mniejsze**, wtedy stosuje się rozporządzenie i pobiera się zaliczki w mniejszej wysokości (czyli według starych zasad).

Jeżeli na pierwszej liście płac w miesiącu przychód przekroczy 12 800,00 zł - zaliczka będzie naliczana według zasad Polskiego Ładu.

Przykłady rachunkowe dla powyższych zasad:

Pierwsza lista płac w miesiącu - przy pierwszej wypłacie płatnik sprawdza czy ma stosować mechanizm z rozporządzenia i jeżeli tak, to stosuje ten mechanizm.

1. Zaliczka podatkowa naliczona wg Polskiego Ładu jest korzystniejsza od zaliczki obliczonej na zasadach 2021 roku z uwzględnieniem ulgi dla klasy średniej.

	Opis działań/wyjaśnienia	Lista główna
[1] Przychód		8 231,95
[2] Koszty Uzyskania Przychodu		250,00
[3] Ulga dla klasy średniej		996,44
[4] Składki ZUS		1 048,12
[5] Ulga podatkowa (PIT-2)	[5a] w 2021r. 43,76 zł / [5b] w 2022r. 425 zł.	425,00
[6] 7,75% x podst.zdrow.	7,75% x 6596,86 = 511,26 (składka zdrow. odliczana od podatku wg. '21r.)	511,26
Zaliczka pdof naliczenie wg zasad:	Wyliczona wg zasad '21 i '22 roku i wybór niższej	
[7a] 2021r.	$((([1] 8231,85 - [2]250 - [4]1048,12) \times 17\%) - ([5a] 43,76 + [6] 511,26)) = 624,00$	
[7b] Polskiego Ładu	$((([1]8231,95 - [2]250 - [3]996,44 - [4]1048,12)) \times 17\%) - [5b]425 = 584,00$	584,00
[8] Składka zdrowotna	9% x podstawa zdrow.=9% x 6596,86	593,72
NETTO:	[1] 8 231,95- [4] 1048,12- [7b] 584,00 -[8] 593,72	6 006,11

2. Zaliczka podatkowa naliczona na zasadach 2021 roku jest korzystniejsza od zaliczki obliczonej wg Polskiego Ładu bez uwzględnienia ulgi dla klasy średniej..

	Opis działań/wyjaśnienia	Lista główna
[1] Przychód		8 231,95
[2] Koszty Uzyskania Przychodu		250,00
[3] Ulga dla klasy średniej	REZYGNACJA Z ULGI DLA KLASY ŚREDNIEJ	0
[4] Składki ZUS		1 048,12
[5] Ulga podatkowa (PIT-2)	[5a] w 2021r. 43,76 zł / [5b] w 2022r. 425 zł.	425,00
[6] 7,75% x podst.zdrow.	7,75% x 6596,86 = 511,26 (składka zdrow. odliczana od podatku wg. '21r.)	511,26
Zaliczka pdof naliczenie wg zasad:	Wyliczona wg zasad '21 i '22 roku i wybór niższej	
[7a] 2021r.	$((([1] 8231,85 - [2]250 - [4]1048,12) \times 17\%) - ([5a] 43,76 + [6] 511,26)) = \mathbf{624,00}$	624,00
[7b] Polskiego Ładu	$((([1]8231,95 - [2]250 - [4]1048,12]) \times 17\%) - [5b]425 = \mathbf{754,00}$	
[8] Składka zdrowotna	9% x podstawa zdrow.=9% x 6596,86	593,72
NETTO:	[1] 8 231,95- [4] 1048,12- [7b] 584,00 –[8] 593,72	5 966,11

Zastosowano mechanizm odroczonej płatności zaliczki podatkowej –zaliczka podatkowa obliczona według starych zasad jest mniejsza o 130,00 zł (754 – 624). Kwota odroczonej zaliczki podatkowej pobrana będzie w terminie późniejszym – na kolejnych listach płac.

Co w przypadku, gdy mamy kilka wypłat w miesiącu?

Przy kolejnej wypłacie ponownie sprawdzane jest, czy nie jest przekroczony limit 12 800 zł i jeżeli nie jest, to również stosuje wyżej opisany mechanizm.

Przykłady

1. Zaliczka podatkowa naliczona z pierwszej listy - wg Polskiego Ładu z uwzględnieniem UKŚ.

	Opis działań/wyjaśnienia	Lista główna	Lista dodatkowa	Listy razem
[1] Przychód		8 231,95	2 500,00	10 731,95
[2] Koszty Uzyskania Przychodu		250,00	0,00	250,00
[3] Ulga dla klasy średniej	Zliczane z sumy przychodów w m-cu	996,44	-818,31	178,13
[4] Składki ZUS		1 048,12	342,75	1 390,87
[5] Ulga podatkowa (PIT-2)	[5a] w 2021r. 43,76 zł / [5b] w 2022r. 425 zł.	425,00	0,00	425,00
[6] 7,75% x podst.zdrow.	7,75% x 2 157,25= 167,18 (składka. zdrow. z l.dod. odliczana od podatku wg. '21r.)	511,26	167,18	678,44
[7] Zaliczka pdof naliczenie wg zasad:	Wyliczona w skali m-ca wg zasad '21 i '22 roku i wybór niższej			
[7a] 2021r.	$((([1] 10 731,85 - [2]250 - [4]1 390,87) \times 17\%) - ([5a] 43,76 + [6] 678,44)) = 823,00$		823,00 -584,00 = 239,00	823,00
[7b] Polskiego Ładu	$((([1] 10 731,85 - [2]250 - [3]178,13) - [4] 1 390,87 \times 17\%) - [5b] 425 = 1 090,00$	584,00		
[8] Składka zdrowotna	9% x podstawa skł. zdrowotnej z listy	593,72	194,15	787,87
NETTO:	[1] - [4] - [7] - [8]	6 006,11	1 724,10	7 730,21

Na liście głównej przy uwzględnieniu UKŚ zaliczkę podatkową naliczono wg zasad Polskiego Ładu. Jest ona niższa od zaliczki wg zasad obowiązujących w 2021r. Naliczenie listy dodatkowej nie powoduje przekroczenia granicy uprawniającej do ulgi dla klasy średniej i granicy 12 800 - obligującej płatnika do pobrania niższej zaliczki. Na liście dodatkowej zaliczka podatkowa stanowi różnicę między zaliczką naliczoną od sumy list i pomniejszona jest o zaliczkę podatkową z listy głównej - **dla sumy przychodów korzystniejsza jest zaliczka wg zasad 2021r.** Różnica między zaliczką podatkową obliczoną wg Polskiego Ładu i 2021r. (1 090-823=267 zł.) stanowi **odroczoną zaliczkę podatkową**, która pobrana zostanie na kolejnych listach lub rozliczona przez podatnika w zeznaniu rocznym za 2022 rok.

2. Zaliczka podatkowa naliczona z pierwszej listy na zasadach 2021 bez uwzględniania UKŚ.

	Opis działań/wyjaśnienia	Lista główna	Lista dodatkowa	Listy razem
[1] Przychód		8 231,95	2 500,00	10 731,95
[2] Koszty Uzyskania Przychodu		250,00	0,00	250,00
[3] Ulga dla klasy średniej	REZYGNACJA Z ULGI DLA KLASY ŚREDNIEJ	0	0	0
[4] Składki ZUS		1 048,12	342,75	1 390,87
[5] Ulga podatkowa (PIT-2)	[5a] w 2021r. 43,76 zł / [5b] w 2022r. 425 zł.	425,00	0,00	425,00
[6] 7,75% x podst.zdrow.	7,75% x 2 157,25= 167,18 (składka. zdrow. z l.dod. odliczana od podatku wg. '21r.)	511,26	167,18	678,44
Zaliczka pdof naliczenie wg zasad:	Wyliczona w skali m-ca wg zasad '21 i '22 roku i wybór niższej			
[7a] 2021r.	((([1] 10 731,85 – [2]250 – [4]1 390,87) x 17%) - ([5a] 43,76 + [6] 678,44))= 823,00	624,00	199,00	823,00
[7b] Polskiego Ładu	((([1] 10 731,85 – [2]250) – [4] 1 390,87 x 17%)- [5b] 425 = 1 120,00			
[8] Składka zdrowotna	9% x podstawa skł. zdrowotnej z listy	593,72	194,15	787,87
NETTO:	[1] - [4] - [7] – [8]	5 966,11	1 764,10	7 730,21

Na liście głównej bez uwzględnienia UKŚ (przy rezygnacji podatnika z tej ulgi) zaliczkę podatkową naliczono wg zasad obowiązujących w 2021r. Jest ona niższa od zaliczki podatkowej naliczonej wg zasad Polskiego Ładu. Naliczenie listy dodatkowej nie powoduje przekroczenia granicy 12 800 - obligującej płatnika do pobrania niższej zaliczki. Na liście dodatkowej zaliczka podatkowa stanowi różnicę między zaliczką naliczoną od sumy list i pomniejszona jest o zaliczkę podatkową z listy głównej - **dla sumy przychodów korzystniejsza jest zaliczka wg zasad 2021r.** Różnica między zaliczką podatkową obliczoną wg Polskiego Ładu i 2021r. (1 120 - 823 = 297 zł.) **stanowi odroczoną zaliczkę podatkową**, która pobrana zostanie na kolejnych listach lub rozliczona przez podatnika w zeznaniu rocznym za 2022 rok

Jeżeli rozliczenie kolejnej listy powoduje, że przekroczony zostaje limit 12 800, to płatnik koryguje pobór zaliczki w skali miesiąca do wysokości zaliczki obliczonej według zasad Polskiego Ładu.

Przykłady

1. Zaliczka podatkowa naliczona z pierwszej listy - wg Polskiego Ładu z uwzględnieniem UKŚ.

	Opis działań/wyjaśnienia	Lista główna	Lista dodatkowa	Listy razem
[1] Przychód		8 231,95	10 000,00	18 231,95
[2] Koszty Uzyskania Przychodu		250,00	0,00	250,00
[3] Ulga dla klasy średniej	Zliczane z sumy przychodów w m-cu	996,44	-996,44	0
[4] Składki ZUS		1 048,12	1 371,00	2 419,12
[5] Ulga podatkowa (PIT-2)	[5a] w 2021r. 43,76 zł / [5b] w 2022r. 425 zł.	425,00	0,00	425,00
[6] 7,75% x podst. zdrow.	Z uwagi na przekroczenie mies. przych. 12 800 – nie odraczamy zaliczki i nie przeliczamy jej na zasadach 2021 roku – nie ma potrzeby naliczania	511,26	668,75	
[7] Zaliczka pdof naliczenie wg zasad:	Wyliczona w skali m-ca wg '22 roku			
[7a] 2021r.	brak możliwości zastosowania mechanizmu odroczonej zaliczki			Wg. Polskiego Ładu: 2 221,00
[7b] Polskiego Ładu – od sumy przychodów w m-cu	$(([1] - [2] - [3]) \times 17\%) - [5] 425 = 2221,00$	584,00	1637	
[8] Składka zdrowotna	9% x podstawa skł. zdrowotnej z listy	593,72	776,61	1 370,33
NETTO:	[1] - [4] - [7] - [8]	6 006,11	6 215,39	12 221,50

Przy liście dodatkowej przy przekroczeniu limitu miesięcznego przychodu 12 800 płatnik koryguje pobór zaliczki ze wszystkich list w skali miesiąca do wysokości zaliczki obliczonej według zasad Polskiego Ładu ($2\ 221 - 584 = 1\ 637$ zł).

2. Zaliczka podatkowa naliczona z pierwszej listy na zasadach 2021 bez uwzględnienia UKŚ.

	Opis działań/wyjaśnienia	Lista główna	Lista dodatkowa	Listy razem
[1] Przychód		8 231,95	10 000,00	18 231,95
[2] Koszty Uzyskania Przychodu		250,00	0,00	250,00
[3] Ulga dla klasy średniej	REZYGNACJA Z ULGI DLA KLASY ŚREDNIEJ	0	0	0
[4] Składki ZUS		1 048,12	1371,00	2 419,12
[5] Ulga podatkowa (PIT-2)	[5a] w 2021r. 43,76 zł / [5b] w 2022r. 425 zł.	425,00	0,00	425,00
[6] 7,75% x podst. zdrow.	Z uwagi na przekroczenie mies. przych. 12800 – nie odraczamy zaliczki i nie przeliczamy jej na zasadach 2021 roku – nie ma potrzeby naliczania	511,26	668,75	
Zaliczka pdof naliczenie wg zasad:	Wyliczona w skali m-ca wg '22 roku			
[7a] 2021r.	brak możliwości zastosowania mechanizmu odroczonej zaliczki	624,00	1597,00	Wg. Polskiego Ładu: 2 221,00
[7b] Polskiego Ładu	$(([1] - [2] - [3]) \times 17\%) - [5] 425 = 2 221,00$			
[8] Składka zdrowotna	9% x podstawa skł. zdrowotnej z listy	593,72	776,61	1 370,33
NETTO:	[1] - [4] - [7] - [8]	5 966,11	6 255,39	12 221,50

Przy liście dodatkowej przy przekroczeniu limitu miesięcznego przychodu 12 800 płatnik koryguje pobór zaliczki ze wszystkich list w skali miesiąca do wysokości zaliczki obliczonej według zasad Polskiego Ładu ($2 221 - 624 = 1 597$ zł).

Każda kolejna wypłata w danym miesiącu musi uwzględniać wcześniejsze, i każda kolejna zaliczka podatkowa musi uwzględniać wcześniej pobraną. Tym samym na liście płac, która spowoduje przekroczenie kwoty przychodu 12 800 zł, należy obliczyć zaliczkę na podatek narastająco - zgodnie z zasadami obowiązującymi wg Polskiego Ładu - od całości dochodu uzyskanego w danym miesiącu i pomniejszyć go o zaliczki pobrane w poprzednich listach płac.